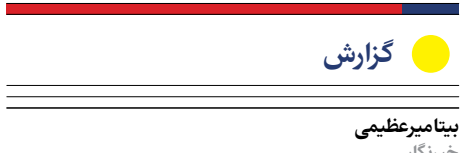

رئیس شورای عالی استان‌ها در جلسه شورای عالی استان‌ها

رئیس شورای عالی استان‌ها در گفت‌وگو با «ایران»، چالش‌های پیش‌رو در ساختار مدیریت شهری را تشریح کرد

ریشه‌یابی بی‌ثباتی فراگیر بلدی‌ها

گزارش

بیتا میرعظیمی

خبرنگار

تزلزل در ساختار مدیریت شهری و تغییر بی‌درپی مدیران شهر به واسطه تصمیمات اعضای شورای شهر، شرایط دشواری را پیش‌روی شهرها و کلانشهرها قرار داده و در اغلب اوقات اجرای پروژه‌های تحت نظارت مدیریت شهری را با چالش‌های زیادی مواجه کرده است. اگرچه طبق ماده ۸۰ و ۸۳ قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، خاتمه خدمت و عزل شهرداران به اعضای شورای اسلامی شهرها واگذار شده اما در برخی مواقع شاهدیم که تعدادی از اعضای شورای اسلامی یا شخصی یا جناحی و بدون در نظر گرفتن صلاح شهر، اقدام به عزل شهردار کرده و موجبات بی‌ثباتی در حوزه مدیریت شهری را فراهم می‌کنند. همین امر، زمینه فراموشی اجرای بسیاری از مصوبات با فراهم کرده و همزمان با لغو برخی از طرح‌ها و پروژه‌ها، اعضای شوراهای را در گرداب دوباره کاری‌های گسترده گرفتار می‌کند. اگرچه آمار مشخصی از

تعداد استیضاح، استعفا و یا حتی بازداشت برخی از شهرداران و اعضای شوراهای اسلامی در شهرها و کلانشهرها وجود ندارد، اما به اعتقاد بسیاری از کارشناسان شهری یا تغییر بی‌درپی تیم مدیریت شهری، کیفیت ارائه خدمات و کارایی عملکرد مجموعه تنزل پیدا کرده و نتایج مخرب آن در پسرفت و عقب‌ماندگی شهرها نمایان خواهد شد. عضویت در شوراها، فرصتی مغتنم برای خدمتگزارانی به مردم فراهم کرده و نباید به مالکیت شخصی و فرصتی برای سهم خواهی تعبیر شود. با این حال، مجلس شورای اسلامی نسبت به تهیه و تدوین قانون مدیریت شهری و بررسی اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور، مدیریت شهری که پس از تصویب در صحن علنی، تغییراتی در افزایش اختیارات مدیریت شهری و شوراها حاصل شده و با تغییر شرایط انتخاب اعضای شورای اسلامی شهر، افراد بدون تجربه نیز مجال عضویت در شورای اسلامی شهر و مجموعه مدیریت شهری پیدا نخواهند کرد. «ایران» در تحلیل چالش‌های پیش‌رو در ساختار مدیریت شهری و اختیارات شهرداران و شورای اسلامی یا «موسی الرضا حاجی بگلو» رئیس شورای عالی استان‌ها گفت‌وگویی اختصاصی انجام داده تا با واکاوی اختلافات و نواقص موجود در قوانین، راه‌کاری مؤثر جهت ساماندهی مدیریت بی‌ثبات شهری و احقاق حقوق آحاد مردم جامعه ایران ارائه شود.

تعداد اختلاف میان شورا و شهرداری و سوءاستفاده‌های مالی، یکی از مهم‌ترین آسیب‌های مدیریت شهری به شمار می‌رود. امری که به تزلزل ساختار مدیریت شهری و تغییر بی‌درپی مدیران شهری دامن زده و شرایط دشواری را پیش‌روی شهرها و کلانشهرها قرار داده است. نمونه این وضعیت را در برخی از استان‌ها به کرات مشاهده کرده‌ایم. کلاف سردرگمی که مشکلات شهری و مطالبات شهروندان را در پی پیچیده و چالش‌های موجود را دو چندان کرده است. علت اصلی بروز این اختلافات و درگیری‌ها چیست؟ در پاسخ به این سؤال باید تأکید کرد که وجود اختلاف‌نظر میان شوراها و حوزه مدیریت شهری، امری کاملاً طبیعی است. با این وجود، اشکال عمده این است که به محض ایجاد مشکلی در حوزه مدیریت شهری و شوراها، موضوع بلافاصله رسانه‌ای شده و بدون بررسی کارشناسانه، بازناب گسترده‌ای پیدا می‌کند. در مجموع، شوراهای سراسر کشور

در مدیریت شهری، وظایف خود را برعهده گرفته و در مواردی نیز با اختلاف‌نظری مواجه می‌شوند. در همین راستا نیز، اختلاف‌نظر میان شورای شهر و شهرداری شهرستانها و کلانشهرها، امری کاملاً طبیعی است؛ شاید اگر اختلاف‌نظری وجود نداشت، سنگ روی سنگ بند نشده و دیگر نیازی هم به وجود شوراها نبود.

اختلافات اصلی میان شورا و حوزه مدیریت شهری از کجا نشأت می‌گیرد؟

اختلافات اساسی میان شوراها و مجموعه مدیریت شهری، از عدم صداقت نشأت می‌گیرد. واقعیت این است که بدون صداقت، کاری پیش نرفته و فرقی هم نمی‌کند که عضو شورای شهر باشید یا شهرداری؛ با صداقت، اختلاف نظرها به حداقل رسیده و بخش زیادی از مشکلات شهری حل و فصل می‌شود

نقایص قانونی را تا چه حد در گسترش اختلافات مؤثر می‌داند؟

شکی نیست که بنا به روزرسانی قوانین و همراه و همخوان کردن آن با شرایط موجود، وضعیت بهتر خواهد شد. البته از نظر بنده، قانون در یک مورد دارای اشکال جزئی است. از طرفی منتخب مردم در شوراها با آرای نصف به علاوه یک اعضای شورای شهر، انتخاب شده و از سویی دیگر، شهردار با موافقت دو سوم اعضا، استیضاح و عزل می‌شود. این موضوع شرایط بهره‌مندی و استفاده بهینه شهردار از شرایط موجود و اختلافات فی‌مابین اعضا را با چالش‌های جدی مواجه کرده است.

این موضوع قبلاً در مجلس هم مطرح شده؟

تا جایی که بنده اطلاع دارم، وزارت کشور این موضوع را قبلاً پیگیری کرده و پس از طرح آن در هیأت دولت، رد شده است. بنابراین باید به قوانین پایبند بوده و بر اساس آن طرح‌ها و لایحه‌ها آماده کنیم. لذا هر آنچه که نمایندگان مجلس درباره آن تصمیم‌گیری کرده و آن را تبدیل به قانون کنند، قابل احترام بوده و باید آن را اجرا کرد.

سهم خواهی و منافع شخصی برخی از اعضای شورای اسلامی شهر، مدیریت شهری برخی کلانشهرها را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. این چالش را چگونه می‌توان مدیریت کرد؟

طرح موضوع سهم خواهی چه برای اعضای شورا و چه مجموعه مدیریت شهری، بی‌اخلاقی است؛ چرا که هم شهردار و هم اعضای شورا خدمتگزار مردم بوده و باید تلاش خود را بر حل مشکلات مردم معطوف کنند. با این حال، وجود اختلاف‌نظرها در حوزه کارشناسی، نظارتی و مدیریتی امری کاملاً طبیعی است. حال در این میان، برخی برتری‌های مدیریتی سایر شوراها، ناظر بر شورشوری فرد است و در صورت برخورد با موارد مشابه و ارائه گزارش به صورت مستقیم به چالش‌های موجود رسیدگی می‌کند. در حقیقت یکی از وظایف

نظرتان درباره انحلال جلسات شورا با هدف تحت فشار قرار دادن اعضا چیست؟

این موضوع انگشت شمار بوده و شاید در کل کشور و بین ۵۰ هزار شورای شهر و روستاها، تنها یک جلسه شورا به همین دلیل تعطیل شده است. با وجود این به محض اعلام گزارش مبنی بر انحلال جلسات شورا با هدف تحت فشار قرار دادن اعضا، شورای عالی استان‌ها به موضوع ورود کرده و بررسی آن را بلافاصله آغاز خواهد کرد.

این گزارش از کجا به اطلاع شورای عالی استان‌ها می‌رسد؟ آیا مرجع خاصی عهده‌دار این وظیفه است؟

خیر، علاوه بر ارجاع گزارش، ما گزارشات مردمی در خصوص اختلافات میان اعضای شورای شهر و مدیریت شهری را نیز مورد بررسی قرار می‌دهیم.

آیا گزارش‌های منتشر شده در رسانه‌ها مبنی بر وجود اختلاف میان اعضای شورا و شهردار و تعطیلی مکرر جلسات، مبنای بررسی شورای عالی استان‌ها قرار نمی‌گیرد؟

شورای عالی استان‌ها به مجموعه گزارش‌ها رسیدگی کرده و بررسی آن را در دستور کار قرار می‌دهد؛ شاید برخی از استان‌ها، اختلافات به گونه‌ای بوده که اعضای شورای متنق القول به این نتیجه رسیده‌اند که جلسه را ترک کرده و موضوع را در جلسه بعدی بررسی کنند. آنها شاید با این کار قصد داشتند تصمیم لحظه‌ای نگرفته و منافع مردم را نیز به خطر نیندازند؛ به همین دلیل نیز تصمیم به ترک جلسه و یا تعطیلی آن گرفته‌اند.

با این حساب، شما معتقدید که موضوعاتی مانند تعطیلی یا انحلال جلسات برخی از شوراها را باید به صورت اساسی مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و به صورت ریشه‌ای حل و فصل کنیم؟

بله، باید با بررسی دلایل تعطیلی جلسات شورا، نگرش خود نسبت به موضوعات را مثبت‌تر کنیم. شاید تعطیلی یک جلسه تنها به دلیل حفظ منافع مردم و عدم تصویب لایحه و طرحی به ضرر آنها انجام شده باشد. یا اینکه اعضای شورا تصمیم به تعطیلی موقت جلسات گرفته‌اند تا فرصتی دوباره بدست آورده و طرح یا لایحه مدنظرشان را در نظر کارشناسی مورد بررسی قرار دهند. البته باید خاطرنشان کرد که در صورت تکرار تعطیلی و انحلال جلسات و یا تأیید وزارت کشور، شورای شهر منحل خواهد شد.

شورای عالی استان‌ها تحت چه شرایطی به موضوعاتی مانند اختلافات میان شوراها و شهردار و ساماندهی مدیریت بی‌ثبات شهری ورود می‌کند؟

شورای عالی استان‌ها، ناظر بر شورشوری فرد است و در صورت برخورد با موارد مشابه و ارائه گزارش به صورت مستقیم به چالش‌های موجود رسیدگی می‌کند. در حقیقت یکی از وظایف

شورای عالی استان‌ها، ایجاد سازش میان شوراها است.

پرجالش‌ترین مدیریت شهری را تاکنون در کدام شهرها و کلانشهرها شاهد بودید؟

اینکه اعضای شورا به جای حل مشکلات مردم، دچار درگیری‌های درونی شده و از غایت اصلی خود دور شوند. نمونه عینی این موضوع را نیز اخیراً در شورای شهر ارومیه و در نهایت ورود وزارت کشور به قضیه جنجالی تغییر غیرقانونی شهردار ارومیه شاهد بودیم. ابتدا باید موضوع را به درستی بررسی کرد و سپس به طور صدافی، علل و عوامل شکل‌گیری اختلافات درونی را مورد تحلیل و بررسی قرار دهیم. ما نباید نگاه تنگ بعدی به مسائل داشته باشیم. اتفاقاً این به نفع مردم است. اگر ما دیدیم که مجموعه مدیریت شهری خارج از وظایف شورا تعهداتی را به خارج از مجموعه مدیریت شهری سپرده و پس از مدتی مجموعه شهرداری به دلیل تعهدات خلاف قانون و مصوبات شورا زیر بار بدهی رفته، دیگر نمی‌توان با گفتن ما مشکل را حل و فصل کرد. باید بلافاصله با موضوع برخورد جدی کرده و چشم‌ها را بر واقعیت‌های موجود بیندیم.

پیشنهاد هفت ساله شدن عمر شهرداری‌ها را چگونه می‌بینید؟ به باور برخی از کارشناسان شهری، تحقق این موضوع می‌تواند بخشی از مشکلات مدیریت شهری را حل و فصل کند. نظر شما در این خصوص چیست؟

طرح هفت ساله شدن عمر شهرداری‌ها در مجلس در حال بررسی است و هر آنچه که نمایندگان مردم تصمیم بگیرند قابل احترام و اجاست و همه مکلفند آنچه که تبدیل به قانون می‌شود را بپذیرند.

آیا در صورت موافقت نمایندگان مجلس یا طرح هفت ساله شدن عمر شهرداری‌ها، آمیدی به حل اختلافات میان شوراها و مجموعه مدیریت شهری وجود دارد؟

بنده باز تأکید می‌کنم که اختلاف میان شوراها و شهرداری عدد قابل توجهی نیست. با این حال به محض ارائه گزارش به شورای عالی استان‌ها، هیأت حل اختلاف در استان و هیأت مرکزی ورود کرده و در صورت طرح و تخریف اقدام خلاف قانون، مراجع قضایی و دستگاه‌های نظارتی تصمیمات لازم را اتخاذ خواهند کرد. هیچ کس نمی‌تواند با امور و حیثیت مردم بازی کند. هر فرد متخلف باید نسبت به اقدامات و کم کاری‌های خود پاسخگو باشد. مردم باید در انتخابات، افرادی را برگزینند که کمترین چالش‌ها را با شوراها و مجموعه مدیریت شهری داشته و زمینه مدیریت مشارکتی در جامعه مردم سازا دینی و رفع تضییع حقوق شهر و شهروندان را فراهم کند.

نایب رئیس شورای شهر ساری در گفت‌وگو با «ایران» مطرح کرد

شهرداری‌های ده‌هکار

بدهی‌های باقی‌مانده از گذشته، فقدان درآمد پایدار، نبود شفافیت، افزایش نیروها و چندین مشکل دیگر این روزها، خانواده ۵ هزار نفری شهرداری ساری را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. چالشی که تغییر چنبداره شهردار و اعضای شورای شهر هم نتوانسته آن را حل کند و کماکان بر جای خود ایستاده است. البته بنا بر اعلام مسئولان شهر ساری، جذب بی‌ضابطه و خارج از مقررات نیروهای سفارشی در ادوار گذشته در حال حاضر دامن شهرداری و شورا این شهر را گرفته و اکنون پس از چند سال به مهم‌ترین مسأله این نهاد فرقه تبدیل شده است.

«سید حسین یوسفی» با بیان اینکه شهرداری ساری چند سال است که تقریباً تمام درآمدش را صرف پرداخت حقوق کارکنان و بدهی‌های به جا مانده از ادوار پیشین مدیریت شهری می‌کند، افزود: هر چند آمار دقیقی از نیروی انسانی شهرداری وجود ندارد، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد دست‌کم ۵ هزار نیروی حقوق‌بگیر در واحدهای مختلف شهرداری مشغول به کار هستند که حدود ۳ هزار نفرشان نیروی مازاد هستند. نیروهایی که هر ماه مبلغ هنگفتی از درآمدهای شهرداری به جای اینکه صرف امور عمرانی شود، به پرداخت حقوق آنها اختصاص می‌یابد.

نایب رئیس شورای ششم استانی با تأکید بر اینکه شهرداری ساری یکی از شهرداری‌های پردرآمد کشور است، اظهار کرد: در حال حاضر این شهرداری بیش از ۵ هزار نیرو دارد. ما اگر بخواهیم به طور میانگین هر کدام از این افراد ۲۰ میلیون حقوق بدهیم، باید ماهی ۱۰۰ میلیارد تومان صرف پرداخت حقوق کنیم. همین پرداخت سنگین ماهانه برای شهرداری یک شهر ۳۰۰ هزار نفری، بزرگ‌ترین مانع اجرای طرح‌های عمرانی و رسیدگی به امور خدماتی جاری است.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه در دوره ششم اصلاً جذب نیرو نداشتیم، افزود: در حال حاضر نزدیک به یک‌هزار و ۶۰۰ نفر بدون اینکه کاری در شهرداری انجام دهند و صرفاً با ثبت اثر انگشت از این نهاد حقوق و مزایا دریافت می‌کنند. البته من به هیچ عنوان اخراج این افراد را پیشنهاد نمی‌دهم و معتقدم ساماندهی، تنها راه رفع این معضل است.

ما نسبت به این افراد وظیفه داریم، چون بر اساس این حقوق، خانواده تشکیل داده‌اند و ما نمی‌خواهیم به آنها آسیب بزنیم، ما معتقدیم این پرسنل باید مدیریت شوند تا کارایی لازم و مفید داشته باشند.

رئیس شورای شهر اهواز خاطرنشان کرد: هیچ کس نمی‌تواند به

«ایران» در گفت‌وگو با شهردار اهواز بررسی کرد

تلخکامی مردم در کلان شهرها

شیمیا جهانبخش / خبرنگار حدودستکی بین اعضای شورای شهر آن هم اهواز که سال‌هاست با مشکلات طرح‌های نیمه‌تمام شهری، جمع‌آوری آب‌های سطحی، ساماندهی فاضلاب، آبگرفتگی در روزهای بارانی، مسائل ساماندهی حمل‌ونقل عمومی و... مواجه است، این روزها حساسی کام مردم این کلانشهر را تلخ کرده است. البته رئیس شورای شهر اهواز هم معتقد است: «اختلاف در شورا طبیعی بوده و با وجود همه این اختلافات کارها در حال جلو رفتن هستند و کاری روی زمین نمانده است.»

«محمد مهدی مطیعی» در این باره در گفت‌وگو با «ایران» اظهار کرد: عده‌ای معتقدند با این اختلافات شوراها آن طور که باید و شاید کارکرد نداشته‌اند اما فلسفه وجود شوراها تضارب آراست. به این معنی که همیشه در شوراها با وجود اختلاف سلیقای در نهایت بهترین تصمیم با لحاظ کردن سلیقای برای شهر گرفته می‌شود. قوت داشته باشیم اختلاف‌ها به نوبه خود بد نیست، زیرا همین تفاوت‌ها باعث می‌شود زاویه‌های مختلف یک مشکل مورد بررسی قرار گیرد و بهترین تصمیم گرفته شود.

مطیعی با تأکید بر اینکه مشکلات بین اعضای شورای شهر برطرف شده است، افزود: در حال حاضر تمرکز اعضا بر مشکلات حوزه شهر اهواز از قبیل طرح قطار شهری، دفع آب‌های سطحی و... است. البته در ادوار گذشته هم به هیچ‌وجه سلیاق شخصی در تصمیمات دخیل نبوده و افراد تنها بر اساس صلاحدید شهر تصمیم‌گیری کرده‌اند.

رئیس شورای شهر اهواز بر لزوم تصمیم‌گیری شورا در خصوص مدیریت شهری در جهت منافع شهروندان و شهر تأکید کرد و اضافه داد: در حال حاضر در دوره جدید شورا (سال چهارم) به طور میانگین هر هفته در صحن علنی برگزار شده و تمام لایحه یا دستور کار دقیق مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در واقع بر عکس برخی صحبت‌ها در دوره چهارم شورا بیش از ۱۰۰ جلسه کمیسیون تخصصی برگزار شده و هیچ کاری روی زمین نمانده است. وی در خصوص آخرین وضعیت حقوقی است، گفت: این طرح بیانی اینکه این پروژه گرفتار موضوعات حقوقی است، گفت: این طرح کاملاً تخصصی بوده و ممکن است هر شرکتی که ادعای توانایی اجرای این پروژه را داشته باشد، شرایط لازم برای انجام کار را نداشته باشد اما مردم اطمینان داشته باشند در کوتاه‌ترین زمان ممکن این طرح بررسی نهایی می‌شود.

در بحث دفع آب‌های سطحی تصمیم کار انجام شده و شاهد هستیم در بارندگی‌های اخیر اوضاع بهتر از گذشته بوده است. اما ره نشان می‌دهد پیش از این وجود ۲۵۰ نقطه آبگیر در سال ۹۸ یک دغدغه بزرگ برای مردم بوده که این مشکل در سال جاری تا حد زیادی برطرف شده است.